

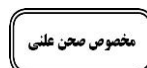

اظهاری نظر کارشناسی درباره:

«طرح استفساریه تبصره (۱) ماده (۱۳) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

به موجب تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات مصوب (۱۳۸۵) استعمال مواد دخانی در اماکن عمومی مستوجب محکومیت به جزای نقدی می‌باشد. با عنایت به ابهام در گستره مصادیق اماکن عمومی از حیث شمول عبارت «اماکن عمومی» بر قهوه‌خانه‌ها و اتاق‌های استعمال دخانیات در فرودگاه‌ها، طرحی با عنوان طرح استفساریه تبصره «۱» ماده (۱۳) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات اعلام وصول گردید که در نهایت طرح مزبور با این تفسیر که ممنوعیت استعمال مواد دخانی در اماکن عمومی شامل مصادیق فوق‌الذکر نمی‌شود به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. این مصوبه جهت تصویب نهایی به شورای محترم نگهبان ارسال گردید. شورای محترم نگهبان مصوبه مذکور را مغایر اصل هفتادوسوم قانون اساسی دانسته است. در این گزارش به بررسی ایراد شورای محترم نگهبان و گزارش کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها که در راستای رفع ایراد مزبور به تصویب رسیده است می‌پردازیم.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۳۶۷

شماره چاپ:

۱۶۱۸

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۷/۲۸

بررسی نظر شورای محترم نگهبان و گزارش کمیسیون

شورای محترم نگهبان، مصوبه مجلس شورای اسلامی که در قالب استفساریه به تصویب رسیده است را قانونگذاری جدید محسوب نموده و مقرر داشته است: از آنجا که طرح مذکور تفسیر نیست و قانونگذاری جدید محسوب می‌شود مغایر اصل هفتادوسوم قانون اساسی^۱ و نظریه تفسیری ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۰ شورای محترم نگهبان از این اصل شناخته شد.

درواقع می‌توان گفت ایراد شورای محترم نگهبان از زمره ایرادات شکلی محسوب می‌شود، از همین رو کمیسیون مربوطه در راستای رفع ایراد مذکور، عیناً مفاد مصوبه طرح استفساریه را در قالب اصلاح تبصره ماده (۱۳) قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات و با تغییر عنوان طرح به تصویب رسانده است. در واقع در اصلاحیه کمیسیون به صراحت موارد استعمال و مصرف دخانیات در قهوه‌خانه‌ها و اتاق‌های استعمال دخانیات در فرودگاه‌ها و پایانه‌های مسافری از حکم مندرج در تبصره ماده (۱۳) استثنا شده‌اند که با توجه به ایراد شورای محترم نگهبان به نظر می‌رسد مصوبه کمیسیون رافع ایراد شورای محترم نگهبان می‌باشد. بر این اساس تبصره مذکور به شرح ذیل مورد اصلاح قرار گرفته است:

معاونت پژوهش‌های
سیاسی - حقوقی
دفتر مطالعات
حقوقی
سایر دفاتر:
مطالعات اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۶۰۷۶-۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۸/۱۱

۱. شرح و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است. مفاد این اصل مانع از تفسیری که دادستان، در مقام تمیز حق، از قوانین می‌کنند نیست.

«مصرف دخانیات در اماکن عمومی یا وسایل نقلیه عمومی به‌استثنای قهوه‌خانه‌ها و قهوه‌خانه‌های سنتی که با دریافت مجوز از مراجع ذی‌ربط برای اختصاص، عرضه و استعمال دخانیات دایر شده‌اند و اتاق‌های استعمال دخانیات مستقر در فرودگاه‌ها و پایانه‌های مسافربری موجب حکم به جزای نقدی از پنجاه هزار (۵۰,۰۰۰) ریال تا یکصد هزار (۱۰۰,۰۰۰) ریال است.»

شایان توجه است که مصوبه کمیسیون مبنی بر مستثنا بودن قهوه‌خانه‌ها و اتاق‌های مخصوص استعمال دخانیات و بررسی ادله حقوقی مربوط به پذیرش این تفسیر در گزارش شماره ۱- ۲۴۰۱۶۰۷۶ صورت گرفته است.

همچنین همانطور که اشاره گردید اصلاحیه کمیسیون می‌تواند رافع ایراد شورای محترم نگهبان باشد با این حال در خصوص اصلاحیه فوق دو نکته قابل توجه می‌باشد. اول آنکه؛ با توجه به تعدیل جزای نقدی مقرر در تبصره فوق از سوی هیئت وزیران^۱ لازم است جهت جلوگیری از تفاسیر مختلف در اصلاحیه با رعایت آیین‌نامه داخلی مجلس رقم مندرج در مصوبه هیئت وزیران درج شود و دوم آنکه؛ اصلاحیه مزبور از لحاظ ویرایشی دارای ایراد می‌باشد. توضیح آنکه مصادیقی که استثنا شده‌اند بعد از عبارت وسایل نقلیه عمومی ذکر گردیده‌اند درحالی‌که این موارد از مستثنیات اماکن عمومی هستند و باید بعد از عبارت اماکن عمومی ذکر شوند. همچنین واژه «اختصاص» در متن مزبور دارای ابهام است که حذف آن مورد پیشنهاد می‌باشد.

نتیجه‌گیری

با عنایت به مطالب مندرج در این گزارش به‌نظر می‌رسد گزارش کمیسیون مربوطه با رعایت نکات مذکور رافع ایراد شورای محترم نگهبان می‌باشد.

۱. جزای نقدی مذکور به‌موجب مصوبه هیئت وزیران مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۶ تعدیل گردیده و به رقم ۲۲۰۰۰۰ هزار ریال تا ۴۲۰۰۰۰ هزار ریال تغییر یافته است.